

Program *forår 2018*

Side 35

Læs om mørk energi i universet

Side 30-31

Festival om den skønne tid

Side 25

Museumsture til Kbh. og Skagen

Side 24

Danmarkshistorie på godset

Se ud i det uendelige univers

Ole Eggers Bjælde

Astrofysiker og
undervisningsudvikler ved
Aarhus Universitet

Gør verden større på Folkeuniversitetet

Folkeuniversitetet er universitet for folket. Her får du videndeling og forskningsformidling i øjenhøjde – uden eksaminer og tests. Sådan har det været siden 1898, hvor Folkeuniversitetet slog dørene op første gang.

- Folkeuniversitetet er for alle – også for dig.
- Folkeuniversitetet giver dig mulighed for at komme tæt på landets førende forskere, når de giver dig et indblik i de nyeste forskningsresultater og -metoder.
- På Folkeuniversitetet i Herning deler forskerne deres viden om psykologi og sundhedsvidenskab, historie og filosofi, samfundsvidenskab og organisationsteori, naturvidenskab og teknologi, kunst og litteratur.
- Folkeuniversitetet i Herning præsenterer hvert år et stort udbud af forelæsninger, og i 2017 benyttede mere end 2.400 deltagere sig af

Folkeuniversitetets tilbud i Herning.

Du er også velkommen i 2018.

”På Folkeuniversitetet har du alle chancer for at få nye aha-oplevelser.”

På Folkeuniversitetet har du alle chancer for at få nye aha-oplevelser. Du kan bruge viden om verden, om dit arbejdsliv eller om din krop og din sundhed til noget. Den viden gør din verden større.

Sådan tilmelder du dig

Tilmeld dig forelæsningsrækker

www.fuau.dk

8843 8000

Forelæsningssted

Aarhus Universitet, Herning

Birk Centerpark 15

7400 Herning

Hold dig orienteret

Tilmeld dig Folkeuniversitetets nyhedsbrev på fuau.dk, og følg med på facebook.com/fuherning

Programmet er udgivet af:

Folkeuniversitetet i Herning

8843 8000

info@fuau.dk

Indhold

Samfund og verden

- s. 05 Indblik i Mellemøsten
- s. 05 Christiansborg bag facaden
- s. 05 Det andet USA
- s. 06 Indblik i Europa
- s. 06 Forstå din verden
- s. 06 Store samfundstænkere
- s. 06 Sproget får det glatte lagen!
Faste vendinger i forandring

Organisation, ledelse og kommunikation

- s. 09 Fra arbejdsliv til en karriere i den tredje alder
- s. 09 Ledelsesteamet gentænkt
- s. 09 Tredje generations coaching
- s. 09 Forhandling for vindere
- s. 09 Kroppens sprog i professionel praksis
- s. 10 Ordet er dit!
- s. 10 Konflikt håndtering og -forebyggelse i
ledelsesmæssig perspektiv
- s. 10 Kommunikationsmedarbejderens ABC

Psykologi og sundhed

- s. 13 Kort og godt om giggt. Slid- og leddegigt
- s. 13 Mindfulness
- s. 13 Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis
- s. 13 Børns udvikling
- s. 14 Kort og godt om menneskets ernæring
- s. 14 Hjernestarter – sådan træner du
din hjerne
- s. 14 Pårørende – den usynlige hær

Naturvidenskab og teknologi

- s. 17 Retsmedicinen og drabene
- s. 17 Neandertalernes historie
- s. 17 Hvad enhver bør vide om universet
- s. 18 Filsø – en ny sø på danmarkskortet
- s. 18 Livets største spørgsmål

Historie, religion og filosofi

- s. 21 Hvad enhver dansker bør vide
- s. 21 Napoleonskrigene
- s. 21 Kierkegaard: Liv og værk
- s. 22 Ethiske teorier
- s. 22 Dansk-tysk i grænselandet før og nu
- s. 22 Den tidlige danmarkshistorie
- s. 23 Gå dig klog – filosofisk vandretur
- s. 23 Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen
- s. 23 Store tanker om hverdagslivet
- s. 24 Første verdenskrig 1914-1918
- s. 24 Hansestæderne

Kunst, litteratur og musik

- s. 27 Verdenslitteraturen uden for Europa
- s. 27 Knæk kunstens kode
- s. 27 Det kunsthistoriske overblik – på et semester
- s. 28 Skagensmalerne – kunst, konservering
og kærlighed
- s. 28 Kunsten at købe kunst
- s. 28 Lær at se på kunst

Vidensarrangementer

- s. 07 Bliv klogere på verden – rejser
- s. 11 Heldagskurser – i Aarhus
- s. 19 Lundbeckfonden Lectures – i Aarhus
- s. 24 Weekend på Sandbjerg Gods
- s. 25 Tur til Københavns oversete museer
- s. 25 Tur til Skagens Kunstmuseer og Brøndums Hotel
- s. 30 Århundredets Festival – i Aarhus

Andet

- s. 15 "Specialet er drab", interview med retsmedicin
Asser Hedegård Thomsen
- s. 29 "Se samtidskunst med Pippi Langstrømpe-meto-
den", interview med kunsthistoriker Lotte Philipsen
- s. 32 Praktiske oplysninger
- s. 34 Kalender
- s. 35 "Mørk energi gennemsyrrer universet", interview
med astrofysiker Ole Eggers Bjælde

Hør om verdens lande og regioner,
økonomiens udvikling og de politiske slagsmål
om samfundets indretning. Landets dygtigste
samfundsforskere kaster lys på de tendenser,
udfordringer og teorier, der optager dem lige nu.
Forstå verden af i dag.

Indblik i Mellemøsten

Holdnummer: 1813-007

Dato: 24/1, 8 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 860 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Islamisk Stat, krigen i Syrien, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget Mellemøsten i den senere tid. Det vidner om en region i opbrud. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser. Forelæsningsrækken kaster lys over Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på forskelle og ligheder mellem landene i regionen.

24/01: Iran. Jesper Petersen, ph.d.-studerende, Lunds Universitet

31/01: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

07/02: Libanon. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

14/02: Egypten (på letforståeligt engelsk). Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet

21/02: Syrien. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

28/02: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

07/03: Tyrkiet. Deniz Serinci, cand.public. B, freelance journalist

14/03: Irak. Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Christiansborg bag facaden

Holdnummer: 1813-072

Dato: 25/1, 5 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Mange af os følger med i politik. Vi er vidner til politikernes mudderkastning. Og vi hører om blokpolitik og nødløgne. Om vækst, reformer og personsager. Men hvordan fungerer tingene på Christiansborg bag facaden? Ja, hvem bestemmer i Danmark? Partigrupperne har naturligvis en afgørende rolle for, hvad der er på mediernes dagsorden. Men i de seneste år har vi også set en række sager, der har bragt forholdet mellem ministre og embedsmænd i fokus. Og interesseorganisationerne forsøger med deres lobbyarbejde ihærdigt at påvirke de politiske beslutninger, der hvor de bliver taget. Kom bag kulisserne på Christiansborg, når landets skarpeste forskere ruller tæppet væk og stiller skarpt på dansk politik.

25/01: Partierne på Borgen: Politik bag lukkede døre. Henrik Jensen, professor MSO i statskundskab, Københavns Universitet

01/02: Magt, ministre og embedsmænd. Jørgen Grønnegård Christensen, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

08/02: Lobbyernes indflydelse i dansk politik. Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet og bestyrelsesformand for Det Frie Forskningsråd

22/02: Psykologi? Politikernes sprogbrug og vores holdninger. Lene Aarøe, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

01/03: Medierne og politikerne. Christoffer Green-Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Det andet USA

Holdnummer: 1813-018

Dato: 1/3, 4 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 460 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Marianne Kongerslev, ph.d., ekstern lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

Vil du blive klogere på et andet USA? Det USA, som ikke altid vises i nyhederne? Det andet USA er bevægelsen Black Lives Matter. Det er millioner af kvinder, der går på gaden i protest mod Trump. Og det er immigranter, der er under pres fra regeringen. Forelæsningsrækken stiller skarpt på de dele og grupper i den amerikanske befolkning, der ofte er underrepræsenteret i den offentlige debat. For USA er på mange måder et mere komplekst land end det billede, der ofte bliver portrætteret. Få et unikt indblik i landet på den anden side af Atlanten.

01/03: De nye borgerrettighedsbevægelser

08/03: Immigration og isolationisme

15/03: Ligestilling og køn

22/03: Nye stemmer i litteraturen

*”Politikerne kommer ikke langt uden
bistand fra embedsmændene. Det stiller
store krav til samspillet mellem
politikere og embedsmænd.”*

Jørgen Grønnegård Christensen

Professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Indblik i Europa

Holdnummer: 1813-229

Dato: 11/4, 7 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvor godt kender du de enkelte lande i Europa? Hvilken rolle spiller mafiaen i dagens Italien? Kan Frankrig forene en plads i et nyt Europa med sin gamle forestilling om unik fransk 'grandeur'? Hvordan står det til i de 'nye' lande i Central- og Østeuropa? Og kan Tyskland redde det europæiske projekt – uden at gå på kompromis med sin egen befolkning? Europa er som kontinent rig på mangfoldighed. Der er mange geografiske, sproglige, økonomiske, politiske, religiøse og kulturelle forskelle landene imellem – og internt i de enkelte lande. Europa handler både om det politiske Europa, der fylder i medierne, men også om et rigt kulturliv og et idéhistorisk fællesskab. Tag med på en rejse gennem Europa, og få indblik i landenes nyere historie og aktuelle virkelighed.

11/04: Italien. Gert Sørensen, lektor i italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

18/04: Storbritannien. Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School

25/04: Frankrig. Henrik Prebensen, lektor i fransk, Københavns Universitet

02/05: Tyskland. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

09/05: Spanien. Svend Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker

16/05: Grækenland. Mogens Pelt, lektor i historie, Københavns Universitet

23/05: Østeuropa. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

Forstå din verden

Holdnummer: 1823-054

Dato: 24/10, 7 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives, og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener er vigtigst for at forstå verden i dag.

24/10: USA. Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

31/10: Asien. Carsten Boyer Thøgersen, tidl. kontorchef i Udenrigsministeriet

07/11: Europa og EU. Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet

14/11: Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

21/11: Mellemøsten og Nordafrika. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

28/11: Latinamerika. Steen Fryba Christensen, lektor i Latinamerika og globalisering, Aalborg Universitet

05/12: Østeuropa og Rusland. Karsten Jakob Møller, generalmajor og senioranalytiker (pens.).

Store samfundstænkere

Holdnummer: 1823-053

Dato: 25/10, 5 torsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

En idé kan ændre verden markant. Vort samfund i dag bygger på ideerne fra de største samfundstænkere gennem tiden. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede det moderne liv. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for fremtidens samfundsudvikling og samfundssyn, og de har præget politikere og embedsmænd op gennem 1900-tallet og frem til i dag. Få indblik i de store samfundstænkere personlighed, deres banebrydende ideer, og hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på deres eftertid.

25/10: Niklas Luhmann. Lars Qvortrup, professor i uddannelsesvidenskab ved DPU, Aarhus Universitet

01/11: Michel Foucault. Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet

08/11: Pierre Bourdieu. Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

15/11: Slavoj Žižek. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

22/11: Ulrich Beck. Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet

Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

Holdnummer: 1823-038

Dato: 10/11, 1 lørdag

Tid: 10.00-14.00

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Vi skal se på danskeres kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Vi skal se på tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

**Tilmeld dig
forelæsninger ved
Folkeuniversitetet
på hjemmesiden
www.fuau.dk**

Bliv klogere *på verden*

Tag på kulturejse med Folkeuniversitetet og Viktors Farmor

Der sludres over en kop te i Iran

Iran rundrejse – det gamle Persien

14 dage med halvpension. Fra 19.900 kr. Maks. 20 deltagere

Afrejser 2018: 19. februar, 5., 23., og 26. marts, 8., 15. og 20. april, 9. maj, 5. og 30. september, 7., 13., 20. oktober og 3. november

14 dage med store oplevelser. Vi har god tid i de klassiske byer Isfahan og Shiraz og lægger ruten mod øst til ørkenbyen Yazd, der har lerklinede huse i bymidten og var arnested for ildreligionen zoroastrisme. Tæppebyerne Nain og Kashan. I Kashan ser vi også en fornem, gammelt købmansgård og den historiske have. Udflugt til Persepolis. Til sidst hovedstaden Teheran. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til Mellemøsten og Iran – se viktorsfarmor.dk*

Registanpladsen i Samarkand

Uzbekistan med Ørkenens Louvre – et kunstmuseum i verdensklasse

12 dage med helpension. 14.900 kr. Maks 20 deltagere

Afrejser 2018: 22., 24., og 27. marts, 7. og 27. april, 10. maj, 14. september, 6., 8. og 13. oktober

Vi besøger Samarkand og Bukhara. Arkitektur og kunst afspejler de korsveje, der engang skabte Silkevejen mellem Kina, Indien, Persien og Europa. Omgivet af høje minarettårne, azurblå kupler, moskéer, mausoleer og markeder er man i en magisk verden. Noget særligt er kunstmuseet i Nukus, der har en uvurderlig samling avantgarde-kunst og kaldes 'Ørkenens Louvre'. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til Centralasien og Uzbekistan – se viktorsfarmor.dk*

Udsigt til Ararats bjerg

Georgien og Armenien – to kristne lande i Kaukasus

14 dage med helpension. Fra 14.900 kr. Maks 20 deltagere

Afrejser 2018: 23. og 25. marts, 18. maj, 20. juli, 16. og 21. september, 10. og 12. oktober

Armenien og Georgien er meget naturskønne lande. Armeniens hovedstad, Yerevan, er en af de ældste byer i verden. Byens katedral opbevarer træ fra Noas Ark. Vi ser klostret Geghard, der ligger delvist i en klippehule. Frokost hos familie i Georgiens vindistrikt. Sydlandsk stemning i hovedstaden Tbilisi med snævre gader og små cafeer. Storslåede udsigter i Kaukasus. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til landene i Kaukasus – se viktorsfarmor.dk*

Afgrøderne bæres hjem på ryggen i Etiopien

Etiopien rundrejse – blandt bibelske landskaber

16 dage med helpension. Fra 21.900 kr. Maks 17 deltagere

Afrejser 2018: 14. januar, 3. februar, 24. marts, 6. april, 14. okt., 10. november og 21. december

En rejse i Etiopien er en rejse tilbage i tiden. Kristendommen kom til landet i det 3. århundrede og har manifesteret sig i de unikke klippekirker i Lalibela, der stadig er i brug. Naturen er enestående. Vi nyder Simien-bjerge, sejler på den smukke Tana-sø og oplever de unikke klippekirker i Lalibela. *Vi har et stort udvalg af forskellige rejser til Etiopien – se viktorsfarmor.dk*

Kombinér rejsen med en forelæsning på Folkeuniversitetet:

Iran: Emdrup 24/2, Aarhus 25/2. Silkevejen: Emdrup 11/3, Aarhus 17/3.

Et tværsnit af Indien: Emdrup 4/3, Aarhus 27/10. Israel og Palæstina: Emdrup 27/1.

På ekspedition hos inkaerne i Perus tågeregnskov: Emdrup 27/1, Aarhus 17/3.

Viktors Farmor
WORLD-WIDE EXPEDITIONS

Se mere om rejserne eller bestil katalog på
www.viktorsfarmor.dk / tlf.: 86 22 71 81

[illegible]

Få styrket dine kompetencer inden for kommunikation og ledelse samt gode råd til, hvordan du håndterer konflikter, kommunikerer på de sociale medier eller tager ordet i en forsamling.

kommunikation og ledelse samt gode råd til,

kommunikerer på de sociale medier eller

tager ordet i en forsamling.

Fra arbejdsliv til en karriere i den tredje alder

Holdnummer: 1813-137
Dato: 3/2, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 500 kr., studerende 300 kr.
 Maks. 50 deltagere
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15
Underviser: Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent, ph.d., en3karriere

Har du holdt afskedsreception, eller er du på vej mod den store omstillingsproces fra arbejdslivet til de gode år derefter? Og er du usikker på, hvordan du fortsat kan fylde dit liv med aktiviteter, du brænder for, og som du er god til? Vi står midt i en brydningstid, hvor mange har behov for at udfordre gamle myter og forestillinger om aldring, arbejdslivet, senkarrieren og 'det store frikvarter' efter sidste dag på jobbet. Få inspiration til, hvordan du kan finde din helt egen løbebane i den nye fase i livet – som fuldvoksen mellem-voksen og gammel. Lær også, hvordan du fortsat kan bruge løs af dine talenter og din erfaring. Til gavn for dig selv og for andre.

Ledelsesteamet gentænkt

Holdnummer: 1813-300
Dato: 8/3, 1 torsdag
Tid: 19.30-21.15
Pris: 300 kr., studerende 200 kr.
 Maks. 60 deltagere
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15
Underviser: Anders Ramian Trillingsgaard, organisationspsykolog, ph.d., UKON

Ønsker I et mere effektivt samarbejde, nye fælles forståelser samt et større engagement i ledelsesteamet? Vil I gerne udvikle jer i en fælles retning i ledergruppen, hvor et større udbytte af jeres indsats og succes i organisationen er resultatet? Tilstræber I en styrket evne til at arbejde systematisk, bevare styringsoverblikket og ikke mindst opbygge en glæde ved jeres samarbejde? Få indsigt i, hvordan disse mål kan opnås gennem en helt ny forståelse af ledelse og ledelsesteam. Forelæsningsen giver konkrete og praksisnære indspark til, hvordan de udfordringer, I møder i arbejdet med ledelsesteam, bedst håndteres, samt hvordan jeres udviklingsproces og arbejdsmetoder i ledelsesteamet kan styrkes og forbedres med de ressourcer, I har til rådighed. Forelæsningsen tager afsæt i udgivelsen 'Ledelsesteamet gentænkt' (Dansk Psykologisk Forlag).

Tredje generations coaching

Holdnummer: 1813-136
Dato: 17/3, 1 lørdag
Tid: 10.00-16.00
Pris: 500 kr., studerende 300 kr.
Pris inkl. bog: 798 kr., studerende 598 kr. (bog værdi 398 kr.)
 Maks. 30 deltagere
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15
Underviser: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Ønsker du at få indblik i den nyeste og banebrydende udvikling inden for coaching, og er du parat til at tænke dialoger og samtaler på en ny måde? Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Forelæsningsen dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfunds forskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching®' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Og bliv klogere på, hvordan du finder kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller i organisationen ved at udvikle en ny dialogkultur. Forelæsningsen er baseret på bogen 'Tredje generations coaching®' (Dansk Psykologisk Forlag).

Forhandling for vindere

Holdnummer: 1813-282
Dato: 4/4, 5 onsdage
Tid: 17.15-19.00
Pris: 660 kr., studerende 360 kr.
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15
Underviser: Niels Hansen, studieledet i forhandlings- teknik, Aarhus Universitet og LIS Consult

Vi forhandler alle hver dag og har gjort det siden, vi var små. Dengang forhandlede vi med vores forældre for at opnå noget. Som voksne forhandler vi med vores chef, kolleger og øvrige samarbejdspartnere foruden vores børn, kæreste eller ægtefælle. Der er forskel på, om der skal forhandles om optagelse af et nyt EU-medlemsland, eller om emnet er rejsemålet for familiens kommende ferie, men når alt kommer til alt, er den centrale proces to forhandlere, der skal forhandle sig frem til en løsning, de begge synes er god, eller i det mindste begge kan leve med. Hvor god man er til denne proces afgør, hvor let man kommer gennem hverdagen, og hvor gode resultater man skaber. Få ny viden og inspiration til at vinde dine forhandlinger.

04/04: Forhandlingsstrategi og taktik

11/04: Adfærdsteori og forhandlingspsykologi

18/04: Kommunikationen som redskab

25/04: Forhandlingsetik

02/05: Forberedelse til forhandling

Kroppens sprog i professionel praksis

Holdnummer: 1813-410
Dato: 11/4, 1 onsdag
Tid: 17.15-20.45
Pris: 350 kr., studerende 225 kr.
 Maks. 50 deltagere
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15
Underviser: Helle Winther, lektor i bevægelses- psykologi, Københavns Universitet

Kroppens sprog har stor betydning for autenticitet, nærvær, empati, lederskab, relationskompetence og krisehåndtering i professionel praksis. Bevægelse og kropssprog er vores primære sprog. Ordenes strøm kan stoppes, men kroppen er altid i bevægelse – altid kommunikerende. Alligevel er kroppen, og ikke mindst bevægelsen, overset i psykologien. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori og praksisnære fortællinger dykker vi denne aften ned i kropsligheds, sanseligheds og personligheds betydning for professionel kommunikation. Hør, hvordan kroppens sprog kan bruges i undervisning, supervision og personlig udvikling i mangfoldige kontekster. Aftenen tager udgangspunkt i bogen 'Kroppens sprog i professionel praksis' (Billesø & Baltzer) og foregår i en vekselvirkning mellem teori, bevægelse og dialog.

Læs interviews
med forskere på
www.fuau.dk

Ordet er dit!

Holdnummer: 1813-283

Dato: 30/5, 1 onsdag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Michael Ejstrup, forskningchef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord, som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationen, når den opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Skal ordene bevæge publikum, så du får succes og taktfaste klapsalver, skal de være velvalgte. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoning – og det kan læres. Forelæsningerne giver et indblik i elementære dele af det at kunne gribe ordet. Forløbet tager udgangspunkt i bogen 'Så er det bare sagt' af Michael Ejstrup (Lindhardt og Ringhof 2017).

Konflikthåndtering og -forebyggelse i ledelsesmæssigt perspektiv

Holdnummer: 1823-018

Dato: 5/9, 4 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Uløste konflikter kan have store omkostninger – økonomisk, personligt og for organisationen. Konflikter i ledelse er ikke en forestilling eller et spil, hvor det handler om at vinde eller tabe. Konflikter er også i den sammenhæng et livsvilkår. I denne forelæsningsrække bliver du præsenteret for forskellige ledelsesmæssige situationer, hvor behovet for konflikthåndtering og -forebyggelse er en vigtig faktor, når opgaven skal lykkes. Bliv bl.a. klogere på, hvordan du gennem mediering kan håndtere forandringer, optimere arbejdet i grupper og forebygge konflikter i projektarbejdet.

05/09: Forandringsledelse – modstand mod

forandringer som livsvilkår. Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet

12/09: Projektledelse – konflikternes holdeplads.

Charlotte Bæk Risbjerg, mediator og cand. negot. med speciale i projektledelse, RisbjergRelation

19/09: Gruppeprocesser – hvorfor er de så vanskelige?

Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisationsteori, Aarhus Universitet

26/09: Strategisk ledelse og konflikthåndtering.

Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet

Kommunikationsmedarbejderens ABC

Holdnummer: 1823-077

Dato: 5/9, 5 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

En skarp pen og et blik for strategisk kommunikation. Webformidling, presse og sociale medier. Kravene til den moderne kommunikationsmedarbejder har aldrig været større, og stillingsopslagene bugner af eksempler. Du skal kunne få ideer, kommunikere til forskellige målgrupper og styre din So-Me strategi med hård hånd. Men hvordan får du greb om det hele? I dette forløb stiller vi skarpt på den kreative kommunikator og de fordringer, som følger med rollen. Bliv klogere på, hvordan du opbygger dit argument og puster liv i din tekst. Lær også, hvordan du kommunikerer strategisk, til websites, til forskellige målgrupper og styrer uden om krisen på de sociale medier. Forløbet henvender sig til alle, der beskæftiger sig med kommunikation – hvad enten du er iværksætter, professionel eller autodidakt kommunikator.

05/09: Strategisk kommunikation.

Ann Merrit Rikke Nielsen, ph.d.-studerende i kommunikation, Københavns Universitet

12/09: Sociale medier – styr uden om krisen.

Finn Frandsen, professor i virksomhedskommunikation, Aarhus Universitet og Winni Johansen, professor i virksomhedskommunikation, Aarhus Universitet

19/09: Find, forstå og fang din målgruppe.

Line Hassall Thomsen, ph.d. i TV nyheder og nyhedsproduktionskultur, journalist og medieforsker, Aarhus Universitet

26/09: Det gode argument.

Sofie Venge Madsen, studiektor i retorik, Aarhus Universitet

03/10: Web-tekster der virker.

Nanna Friis, forfatter, cand.mag. i dansk, Friis Kommunikation

Hel dag med viden i Aarhus 14/8

*Få viden, inspiration og konkrete værktøjer til arbejdslivet.
Morgenkaffe og fælles frokost er inkluderet i prisen.*

Giv teksten liv

Holdnummer: 1821-012
Dato: 14/8, 1 tirsdag
Tid: 9.00-15.30
Pris: 995 kr.
Pris inkl. bog: 1178 kr. (bog værdi 238 kr.)
Sted: AU, bygning 1530, lokale D215,
 Ny Munkegade 118, 8000 Aarhus C
Underviser: Christina Pontoppidan, ekstern
 lektor i retorik, Københavns Universitet

At skrive levende og legende er ikke forbeholdt de kreative få. Alle kan lære at give deres tekster liv, så det bliver sjovere både at skrive og læse dem. Vi gennemgår systematisk, hvordan man med enkle midler kan gøre selv svære tekster levende, og får præsenteret en række simple greb, som tilsammen giver teksten liv. Lær, hvordan du gør tekstens indhold dramatisk og nærværende. Lær, hvordan du giver teksten en form, der vækker læserens begær. Få råd om, hvordan du dræber klichéerne og sætter liv i sproget med overraskende metaforer, rim og rytme. Forløbet vil være rigt på konkrete eksempler og praktiske øvelser, der sætter de forskellige tekstgreb i spil. Dagen tager afsæt i bogen 'Giv teksten liv. Greb der griber' (Samfundslitteratur), som kan inkluderes i prisen.

Konflikthåndtering og -mægling

Holdnummer: 1821-014
Dato: 14/8, 1 tirsdag
Tid: 9.00-15.30
Pris: 995 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219,
 Ny Munkegade 118, 8000 Aarhus C
Underviser: Christian B. N. Gade, adjunkt i
 human security, Aarhus Universitet

Konflikter er en naturlig del af livet; noget vi alle har oplevet i forskellige sammenhænge, og som vi håndterer mere eller mindre konstruktivt. Vi vil begynde dagen med at se nærmere på, hvad konflikter er for nogle størrelser, og hvordan de påvirker os på forskellig vis. I den forbindelse vil vi beskæftige os med sag og relation samt reaktionsmønstre i konflikter. Senere på dagen vil vi arbejde med konflikthåndtering, og der vil være fokus på aktiv lytning og mægling. Dagen vil indeholde en kombination af teori og praktiske øvelser. Christian B.N. Gade underviser i konflikthåndtering på den internationale master i Human Security på Aarhus Universitet. Han er desuden underviser ved Center for Konfliktløsning samt konflikttrådmægler for Østjyllands Politi.

Evaluerings i teori og praksis

Holdnummer: 1821-013
Dato: 14/8, 1 tirsdag
Tid: 9.00-15.30
Pris: 995 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211,
 Ny Munkegade 118, 8000 Aarhus C
Underviser: Louise Møller Pedersen, adjunkt i
 arbejdsmiljø og evaluering, Aalborg Universitet

Der er sket en eksplosiv vækst i efterspørgslen efter evaluering, evidens og dokumentation af resultater som bidrag til udvikling, styring og legitimering af beslutninger i offentlige og private organisationer. Produktivitet og kvalitet skal dokumenteres, og evalueringer skal bidrage til at sikre størst mulig sammenhæng mellem formål, indsats og (forventet) udbytte. Derudover er evaluering, dokumentation og evidens centrale elementer for kommunikationen. Det gælder såvel internt mellem aktører i organisationer (fx mellem det politiske og administrative niveau) som eksternt i organisationers og politikeres kommunikation med omverdenen (fx med brugerne og borgerne). Få et opdateret indblik i evalueringslandskabet, forskellige evalueringstyper samt deres fordele og begrænsninger, og træn dine kompetencer i at gennemføre og anvende evalueringer på et grundlæggende niveau.

[illegible]

Et godt liv er mange ting.
Mange knytter det til et godt helbred fysisk
såvel som psykisk. Men hvordan tager man
bedst vare på sig selv og andre?
Få viden om kropslig udfoldelse, læring og kost.

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

Holdnummer: 1813-054

Dato: 25/1, 1 torsdag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommenes årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

Mindfulness

Holdnummer: 1813-253

Dato: 8/2, 7 torsdag

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Interessen for mindfulness er i de seneste år blomstret op, men konceptet og teknikkerne har været kendt i buddhismen gennem mere end to et halvt tusinde år. Så hvad kan mindfulness tilbyde nutidens mennesker? Hvad er mindfulness egentlig? Hvor og hvornår kan det bruges? Og hvad ved man reelt om mindfulness i teori og praksis? Få indsigt i forskeres viden om mindfulness. Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. At arbejde med mindfulness betyder, at man observerer og oplever tanker, følelser og kropslige fornemmelser uden at vurdere dem. I en tid præget af stress, forandring og effektivitet samt konstant kontakt med mange mennesker gennem mail, mobil og Facebook, kan det være en stor udfordring at være nærværende. Men evnen kan trænes og være et middel til stresshåndtering, forebyggelse af depression og forbedring af livskvalitet, relationer og samarbejde.

08/02: Introduktion til mindfulness.

Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie

15/02: Mindfulness-baseret terapi til angst og depression.

Marlene Skovgaard Lyby, ph.d.-studerende i psykologi, Aarhus Universitet

22/02: Mindfulness i mødet med moderniteten.

Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

01/03: Mindfulness og arbejdsliv.

Christian Toft, psykolog, Jobcenter Nord

08/03: Hjernen, stress og mindfulness.

Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

15/03: Mindfulness og det stressede genom.

Jesper Dahlgaard, docent og lektor, VIA Sundhed/Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

22/03: Perspektiver på praktisk anvendelse.

Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie

Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis

Holdnummer: 1813-386

Dato: 14/2, 1 onsdag

Tid: 17.15-21.15 (helaftensforelæsning)

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Jerk W. Langer, læge

Anti-inflammatorisk levevis er et af de nye buzz-words inden for sundhed. Inflammation er en betændelsestilstand i kroppen, som på længere sigt kan påvirke fx din hud, forværre småskader og øge træthed og hovedpine. Ved at omlægge til anti-inflammatorisk levevis kan du modvirke disse symptomer på et svækket helbred. Den nye livsstil har især fokus på kost, motion og søvn. Men hvordan opstår inflammationen? Hvilken mad skal vi spise? Hvordan sikrer vi tilstrækkeligt med nattesøvn? Og hvor meget motion er nødvendigt i en travl hverdag? Læge og forfatter Jerk W. Langer giver dig denne aften svarene og adskiller fup fra fakta på både underholdende, spændende og lærerig vis. Undervejs kommer du op at stå, får mange praktiske råd, et par gode grin samt et venligt skub bagi. Forelæsningen bygger bl.a. på bogen '21 Helbredende Dage med Anti-inflammatorisk Kost' (Politikens Forlag)

Børns udvikling

Holdnummer: 1813-019

Dato: 21/2, 3 onsdage

Tid: 17.15-21.15 (helaftensforelæsninger)

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

Hvornår begynder børn at kunne huske? Hvordan forstår de den fysiske verden? Og hvornår får de en forståelse for andre mennesker? Forskning i børns udvikling har gennemgået en rivende udvikling igennem de seneste 30 år. Tidligere var udviklingspsykologien primært præget af enkelte altomfavnende teorier som eksempelvis Freuds og Piagets. I dag tegnes faget snarere af en lang række 'mini-teorier', der ikke hævder at kunne give en samlet beskrivelse af børns udvikling, men som til gengæld hver især giver et mere dækkende billede af dele af børns udvikling. Det skyldes bl.a., at forskerne i dag er blevet langt bedre til at designe og gennemføre empiriske undersøgelser. Få indblik i børns perceptuelle og intellektuelle udvikling, deres følelser og temperament, sprogudvikling, forståelse af andre mennesker, samt hvordan de husker konkrete begivenheder. Undervisningen har især fokus på spæd-, små- og førskolebørn.

Få nyhederne først.
Tilmeld dig
nyhedsbrevet på
www.fuau.dk

**”Pårørerende kan være en
uvurderlig ressource ved sygdom.
Deres kræfter er dog ikke uendelige, og
vi skal derfor hjælpe dem, der hjælper.”**

Anne Sophie Ågård

Ph.d., klinisk sygeplejespecialist,
Aarhus Universitetshospital

Kort og godt om menneskets ernæring

Holdnummer: 1813-241

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet,
Birk Centerpark 15

Underviser: Esben Skipper Sørensen, lektor
i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

Low-carb high-fat, multivitaminer, fiskeolie og biotilgængelige mineraler. Nyhedsstrømmen er fyldt med råd og anbefalinger om, hvad man bør spise, og hvad man aldeles ikke bør sætte tænderne i, hvis man vil være sund og rask. Det kan være svært at overskue og gennemskue vigtigheden af sådanne budskaber. Men uanset, om man spiser for at leve eller lever for at spise, har vores krop nogle grundlæggende ernæringsbehov. Vi skal have kulhydrater, fedt, proteiner, fedtsyrer, vitaminer og mineraler. Men hvilken rolle spiller de enkelte komponenter, og hvad kan man få for meget eller for lidt af? Og hvordan er fordøjelsessystemet indrettet, og hvad betyder det, at vi har 100 billioner bakterier i tarmen? Dagen giver en grundlæggende introduktion til menneskets ernæring og gør dig bedre rustet til at forstå kroppens basale ernæringsbehov.

Hjernestarter – sådan træner du din hjerne

Holdnummer: 1813-385

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet,
Birk Centerpark 15

Underviser: Troels Wesenberg Kjær, forfatter, hjerneforsker, professor ved Københavns Universitet, og specialeansvarlig overlæge, Sjællands Universitetshospital

Ønsker du at have en bedre koncentrationsevne og større overblik? Vil du gerne være mere effektiv på dit job? Drømmer du om at være god til at huske eller motivere dig selv? Det kan du blive, men er du klar over, hvordan du får hjernen op i gear? Mange af os går meget op i at træne kroppen, men glemmer, at det ikke er den eneste del af os, der kan trænes. Det kan hjernen også. Denne dag kan du blive klogere på, hvordan du kan træne din hjerne til at gå fra første til syvende gear. Få indblik i hjernens opbygning, og forstå, hvordan den dirigerer vores tanke- og handlemønstre. Du får også konkrete teknikker og redsker til at lære nye ting – uanset alder. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Hjernestarter - sådan træner du din hjerne' (FADL's Forlag)

Pårørerende – den usynlige hær

Holdnummer: 1813-381

Dato: 30/5, 1 onsdag

Tid: 17.15-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Undervisere: Anne Sophie Ågård, ph.d. og klinisk sygeplejespecialist, Aarhus Universitetshospital og Jytte Thomsen, pårørende

Når vores nære og kære bliver syge eller svækkes, er det ikke alene den syges liv, der forandres og udfordres. Mange pårørende oplever et stort ansvar i forbindelse med nye udfordringer i dagligdagen, og det kan være af stor betydning at få sat fokus på den særlige rolle – både praktisk og følelsesmæssigt. I dag yder pårørende en omfattende og uvurderlig indsats for patienter, sundhedsvæsenet og samfundet. Alligevel er indsatsen ofte undervurderet, og pårørende kan føle sig oversete og alene med ansvar, forpligtelser og sorg. At være pårørende betyder ofte, at man selv får brug for støtte. Denne aften sætter vi fokus på pårørendes rolle, betydning og vilkår. Hvordan er det at være støtteperson, praktisk hjælper, talsmand og meget andet? Hør om styrker og ressourcer, men også om sårbarhed og tab, og oplev beretninger fra en pårørende.

Speciale: *Drab*

Asser Hedegård Thomsen

Speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

Hverdagen er fyldt med voldssager, lemlæstelse, drab og uforklarlige dødsfald for retsmedicinere ved Aarhus Universitets-hospital, Asser Hedegård Thomsen. Nu undersøger han de seneste 25 års drabssager i et ph.d.-projekt.

Få mennesker møder så meget vold i hverdagen som Asser Hedegård Thomsen, retsmedicinere på Aarhus Universitets Institut for Retsmedicin. Han er specialist i at finde frem til dødsårsager og beskrive tegn efter knivstik og anden skarp vold, slag, skud, kvælning og forgiftninger, og hans undersøgelser hjælper politiet med opklaringen af drabs- og voldssager.

"Her møder vi kun de voldsomme og tragiske sager. Jeg er glad for, at vi hjælper med opklaringen. Jeg tænker altid over, at det er et menneske, der ligger dér og skal undersøges, men jeg kendte jo ikke personen og er ikke ked af det. Jeg kunne ikke obducere nogen, jeg kender," siger han og fortsætter:

"Man skaber et professionelt værn. For mig er det interessant at klarlægge, hvad der er sket, og finde ud af rækkefølgen, og nogle gange har det stor betydning i en retssag. Desuden har de pårørende ofte et stort behov for at vide, hvad personen er død af. Vi hjælper med at give svar."

Skaber overblik over drab

Lige siden Asser Hedegård Thomsen som en stor gymnasiedreng læste Preben Geertingers bog 'Af en retsmedicinens bekendelser', har han været fascineret af retsmedicinens jagt efter spor.

På Folkeuniversitetet i Aarhus fortæller han jævnligt om drabssager og hverdagen på et retsmedicinsk institut, og han er i fuld gang med et ph.d.-projekt om de seneste 25 års drabssager. Faktisk er han lige nået til sag nr. 1267 ud af ca. 1400.

"Jeg undersøger, hvilke drabsmetoder der er de mest brugte. Er volden blevet værre? Har noget ændret sig over tid? Vi ved, at der sker færre drab, men skyldes det, at vi redder flere end tidligere, måske fordi alle i dag har mobiltelefoner, så hjælpen kommer hurtigere frem?" siger han. Overblikket får han via obduktionserklæringer, fotos, politirapporter, avisartikler mv. Projektet ventes færdigt om to år.

Undersøger ofre og gerningsmænd

En retsmediciners hverdag er groft sagt delt i arbejde med levende mennesker og arbejde med døde. De to dele fylder nogenlunde lige meget. På skiftende vagter kaldes Asser Hedegård Thomsen og hans kolleger ud sammen med politiet til voldssager, voldtægter, overgreb mod børn mv. Her undersøger han både offeret og den formodede gerningsmand for at finde spor, der knytter de to sammen.

"De involverede er som regel meget chokerede, både offer og gerningsmand. Der er nok ikke ret mange læger, som har været i så tæt kontakt med personer, der lige har slået ihjel, som jeg har. Jeg prøver altid at være venlig - de har jo ikke gjort mig noget. Som regel er det personer i dyb krise, som er endt i en meget uheldig situation, hvor tingene løb fra dem," fortæller han.

Asser Hedegård Thomsen forelæser om 'Retsmedicineren og drabene', som du kan læse mere om på side 17.

Artiklen er skrevet af Jonna Toft
Læs hele artiklen på www.fuau.dk

Naturvidenskab og teknologi

Naturvidenskaben søger svar i verdens byggesten.
Den rejser ud til fjerne galakser og ned i de
mindste partikler. Det er en fascinerende verden,
der kan gøre os klogere på både
universets oprindelse og fremtid.

Retsmedicineren og drabene

Holdnummer: 1813-275

Dato: 21/3, 1 onsdag

Tid: 17.15-19.00

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

Vi stifter bekendtskab med mordere og deres ofre i film, i bøger og i nyhederne, hvor vi informeres om virkelighedens forbrydelser. Men hvor godt kender vi egentlig til behandlingen af denne uhyggelige forbrydelse – drabet – som ulykkeligvis bliver begået hver evig eneste dag mange steder i verden? Retsmediciner Asser Hedegård Thomsen stiller skarpt på sin hverdag med lægelige undersøgelser af drabsofre og gerningsmænd. Hvordan hjælper retsmedicinere til at opklare forbrydelser? Hvilke spor går de efter? Bli-ver der begået flere drab nu end for 25 år siden? Og er det gennem tiden blevet lettere eller sværere at opklare drabssa-ger? Kom med til en spændende – og lidt uhyggelig – aften i retsmedicinens verden.

Neandertalernes historie

Holdnummer: 1813-103

Dato: 11/4, 3 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvem var neandertalmennesket, og hvordan udvikledes og levede de, indtil de uddøde for omkring 40.000 år siden? Neandertalerne var de første fossile fortidsmennesker, som vi moderne mennesker fik kendskab til, da en neandertalerknogle blev fundet i Düsseldorf i 1856, og de er i dag de bedst beskrevne fortidsmennesker af alle. Opdagelsen af neandertalerne var i virkeligheden det første indicium på, at også mennesket havde gennemgået en evolution. Få neandertalernes udviklingshistorie fortalt, og hør hvordan de levede, og hvilke redskaber de brugte. Var de, som historien har heddet sig, mindre intelligente end de tidligste moderne mennesker Homo sapiens, som levede side om side med dem i nogle årtier? Hør om deres særlige, robuste anatomi og knoglestruktur, som adskilte sig fra Homo sapiens og andre tidlige arter.

11/04: Udforskningen af neandertalmennesket.

Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

18/04: Neandertalernes adfærd og redskabs-typer.

Felix Riede, lektor i forhistorisk arkæologi, Aarhus Universitet

25/04: Neandertalernes anatomi – sammenlig-ninger mellem dem og os.

Hans Christian Petersen, lektor og ph.d. i biologi, Syddansk Universitet

Hvad enhver bør vide om universet

Holdnummer: 1813-416

Dato: 2/5, 7 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Vidste du, at universet rummer mere end 100 milliarder galakser som Mælkevejen? At ca. 5.000 stjerner er synlige med det blotte øje? Eller at sorte huller allerede beskrives af Einsteins relativitetsteori fra 1915, men at Einstein ikke selv troede på eksistensen af dem? Få genopfrisket din viden om universet, eller start her. I forelæsningsrækken guider syv eksperter dig gennem det, de mener, er helt centralt at vide om universet. Tag med på opdagelse i en fantastisk og forunderlig verden, der opstod for 13,7 milliarder år siden, og som i dette sekund udvider sig i rasende fart. Hør om ufattelige opdagelser og svimlende teorier, når forskerne fortæller om Big Bang, usynligt mørkt stof, altopslugende sorte huller, imponerende udstyr til udforskning af rummet, stjernehimlen – og hvordan det hele ender.

02/05: Undersøgelsen af universet. Torben Aren-toft, lektor i astronomi, Aarhus Universitet

09/05: Kosmologi og verdensbilleder historisk set. Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

16/05: Universets opbygning og udvikling. Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space

23/05: Universet set fra Jorden. Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

30/05: Universets mysterier. Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

06/06: Er der liv derude? Morten Bo Madsen, lektor i astrofysik og planetforskning, Niels Bohr Institutet

13/06: Går verden under? Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

”Universet er og har altid været en god legeplads, hvor der kan tænkes store tanker om liv og død og lys og mørke.”

Ole Eggers Bjælde

Astrofysiker og undervisningsudvikler
Aarhus Universitet

Følg Folkeuniversitetet
på Facebook
facebook.com/fuherning

Filsø – en ny sø på Danmarkskortet

Holdnummer: 1813-223

Dato: 6/5, 1 søndag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 325 kr. inkl. smørrebrød og vand

Sted: Tejnejbjerg P-plads, Porsmosevej, 6854 Henne

Underviser: Merete Vigen, natur- og kulturformidler

Kom med til Filsø, en af danmarkshistoriens største naturgenopretningsprojekter. Vi skal rundt i Filsøområdet og høre om projektets tilblivelse og om afvandingen af Filsø til landbrugsjord fra midten af 1800-tallet. Filsø genopstod i 2012, og rammerne er nu givet til at ny natur kan indvandre med et rigt fugleliv og mange sjældne vandplanter. Aage V. Jensen Naturfond har lavet projektet, som også monitoreres af Københavns Universitet og giver mange muligheder som besøgende ved Filsø. Obs: Ca. 4 km vandretur i varieret terræn.

Livets største spørgsmål

Holdnummer: 1823-089

Dato: 25/10, 5 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, Birk Centerpark 15, lokale oplyses på stedet

Hvad er liv? Hvad er et menneske? Hvor sidder bevidstheden? Hvor ender Universet? Og er der liv derude? Forelæsningsrækken er en spændende opdagelsesrejse ind i nogle af de mest grundlæggende og universelle temaer i menneskelivet og i verden – temaer med svimlende og ufattelige perspektiver. Forskningen drives af nysgerrighed, begejstring og en verden, der hele tiden overrasker, byder på nye udfordringer og udvider vores horisont. Videnskaben lever af ubesvarede spørgsmål – og der er heldigvis stadig mange af dem, men samtidig kommer vi også hele tiden nærmere nogle svar. Få fem naturvidenskabelige forskeres bud på et svar på en stribe af de helt store spørgsmål, og få præsenteret de komplicerede emner, så det er til at forstå. Spring med ud på dybt vand.

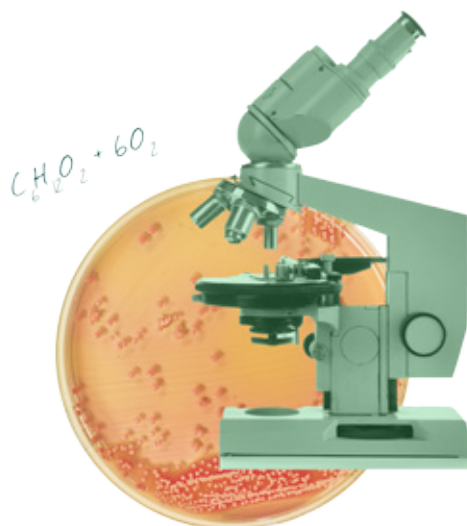
25/10: Hvordan opstod universet – og hvornår går det under? Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

01/11: Er der liv andre steder i universet? Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

08/11: Hvad er liv? Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

15/11: Hvordan er mennesket blevet menneske? Mikkel Heide Schierup, professor i bioinformatik, Aarhus Universitet

22/11: Hvad består vores bevidsthed af? Albert Gjedde, professor i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

Lundbeckfonden *Lectures – i Aarhus*

Få ny viden præsenteret af skarpe formidlere med noget på hjerte. Lundbeckfonden byder, i samarbejde med Aarhus Universitet, velkommen til fire nye lectures det kommende forår. Her vil forskere og eksperter dele ud af deres store viden om sundheds- og naturvidenskabelige emner. Alle er velkomne!

CRISPR – DNA-saksen der bekæmper arvelige sygdomme

Holdnummer: 1811-447

Dato og tid: 6/2, 1 tirsdag, kl. 19.00-21.00

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Forelæsere: Rasmus Otkjær Bak, Lundbeckfonden Fellow, adjunkt i biomedicin, Aarhus Universitet og Trine Hyrup Mogensen, professor MSO i infektions sygdomme, Aarhus Universitet

I bakterier findes en molekylær saks, der kan klippe i gener fra fremmedlegemer – fx virus. Saksen kaldes også for CRISPR/Cas9 og har revolutioneret den genetiske forskning. Forskere arbejder på at bruge saksen til at klippe specifikke gener ud. Det kan fx være gener, der er beskadigede og derfor gør en person syg. Der findes en række genetisk betingede sygdomme – herunder en række alvorlige medfødte immundefekter, som medfører øget modtagelighed overfor svære infektioner. Inden for disse sygdomme er vores viden om sygdomsforårsagende defekter i specifikke gener øget betydeligt, og dette muliggør skræddersyet diagnostik og behandling af disse patienter.

Livet med Parkinson

Holdnummer: 1811-450

Dato og tid: 24/4, 1 tirsdag, kl. 19.00-21.00

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Forelæsere: Per Borghammer, Lundbeckfonden Fellow og overlæge, Aarhus Universitet og Susanne Ohrt, psykolog og specialist i sundhedspsykologi

Parkinsons sygdom er en af de mest almindelige neurologiske sygdomme og i dag har ca. 7.300 danskere sygdommen. Sygdommen rammer typisk omkring 60-års alderen, men kan også ramme yngre personer helt ned i slutningen af 20'erne. Derfor er rigtig mange pårørende også påvirkede af sygdommen. Denne aften sætter vi fokus på den kroniske lidelse, Parkinson, og ser nærmere på diagnosticering, behandlingsforløb og den psykiske påvirkning af både patienter og pårørende.

Epigenetik og kræft – cellernes hukommelse og et nyt våben i behandling

Holdnummer: 1811-413

Dato og tid: 15/3, 1 torsdag, kl. 19.00-21.00

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Forelæsere: Anja Groth, professor i chromatin biologi, BRIC, Københavns Universitet og Kirsten Grønbæk, professor, overlæge, dr. med. Hæmatologisk afdeling, Rigshospitalet og BRIC, Københavns Universitet

Epigenetisk forskning handler om de arvelige egenskaber, som ikke involverer ændringer i den genetiske kode, og det er et felt i rivende udvikling. For at danne kroppens mange forskellige celletyper skal vores celler specialisere sig, og her hjælper de epigenetiske mekanismer cellerne med at sikre, at de rigtige gener bliver slukkede eller tændte. Hvis der opstår fejl i den epigenetiske information, kan cellerne miste deres funktion og tilegne sig uønskede egenskaber, hvilket bidrager til folkesygdomme som kræft. Denne aften vil give et indblik i, hvordan epigenetikken former vores DNA, og hvad det betyder for udvikling og behandling af leukemi.

Hjernens evolutionære udvikling

Holdnummer: 1811-411

Dato og tid: 8/5, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.30

Pris: 50 kr., inkl. sandwich, vin/vand, kaffe/te og kage

Forelæsere: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet og Andreas Roepstorff, professor i kognition, kommunikation og kultur, Aarhus Universitet

Siden hominiderne evolutionært adskilte sig fra aberne for 6-8 millioner år siden, har flere menneskearter levet på jorden. Noget af det, der især adskiller det moderne menneske, fra andre menneskearter er vores store hjerne. Den stiller særlige krav til ernæring, men med den kan vi også udtænke nye måder at skaffe mad og lave redskaber, der kan lette vores hverdag. Denne dag sætter vi fokus på hjernens udvikling i selskab med en læge og en antropolog.

Lyst til endnu mere viden?

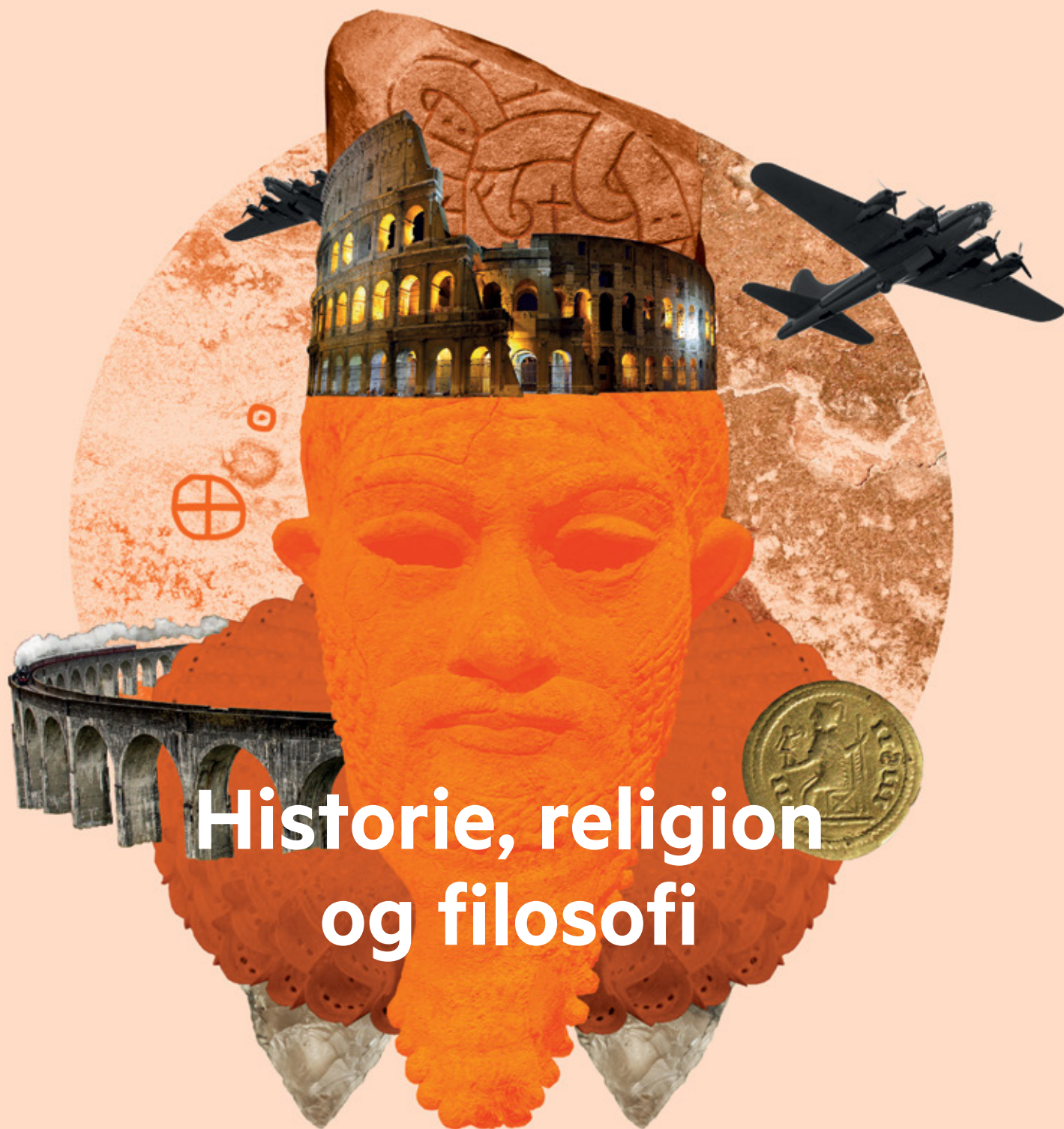
Lundbeckfonden arrangerer også to 'Lundbeckfonden Science Caf  er' i for  ret, hvor der i hyggelige omgivelser serveres viden til hjernen og lidt godt til ganen.

AARHUS UNIVERSITET

Læs mere om foredragene på www.fuau.dk

Historie, religion og filosofi

Hvad er meningen med det hele? Verdens religioners svar er utallige, filosofiens teorier mangfoldige, og historien giver perspektiv. Dyk ned under overfladen, og bliv klogere på nogle helt fundamentale forhold ved tilværelsen.

Hvad enhver dansker bør vide

Holdnummer: 1813-070

Dato: 24/1, 6 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvad bør man læse, høre, se, eller smage, før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange bud på. På Folkeuniversitetet har vi spurgt eksperterne. Vi inviterer nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse. Hvad betyder 1864 for danmarkshistorien? Hvorfor er Johannes V. Jensen fortsat på pensum? Hvor stammer velfærdsstaten fra, og hvor er den på vej hen? Hvad er de væsentligste nybrud inden for naturvidenskaben gennem de sidste 200 år? Og hvad er historien bag opfindelsen af bl.a. vindmøllen og penicillin? Få perspektiv på nogle af de begivenheder, som ændrede verden. Hvad ændrede historien og hvorfor?

- 24/01: Damarks historie.** Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 31/01: Litteratur.** Nick Bo Madsen, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet
- 07/02: Musik.** Leif V.S. Balthersen, mag.art. i musikvidenskab
- 14/02: Kunst.** Teresa Østergaard Pederesen, mag.art. og ph.d.-stipendiat i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 21/02: Dansk design.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 28/02: Naturvidenskab og teknologi.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Napoleonskrigene

Holdnummer: 1813-014

Dato: 24/1, 5 onsdage. (Ingen undervisning 14/2)

Tid: 19.30-21.15

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Indtil Første Verdenskrig omtalte man Napoleonskrigene som 'Den Store Krig'. Forklaringen er simpel: Ikke alene fastholdt krigen Europa i en jernnæve i perioden 1803-1815, men de forandrede også europæernes sociale, økonomiske og politiske virkelighed for eftertiden – de gjorde Europa moderne. Krigenes varighed, slagenes størrelse og intensitet producerede nemlig en reformbølge i europæiske stormagter som Storbritannien, Preussen, Østrig og Rusland, der forandrede Europa. Forelæsningsrækken belyser denne forandringsproces med udgangspunkt i en række toneangivende slag fra Napoleonskrigene, herunder slaget ved Austerlitz, slaget ved Trafalgar, Napoleons invasion af Rusland i 1812 og slaget ved Waterloo. Bliv klogere på bl.a. Napoleons og Wellingtons feltherrekunst, de økonomiske og politiske reformer i Preussen, Østrig og Rusland samt magtspillet i Europa i perioden 1803-1815.

- 24/01: Napoleons Europa: manden, myterne, modstanderne og krigskunsten**
- 31/01: Napoleons største sejr: Slaget ved Austerlitz**
- 07/02: Storbritannien og Nelson slår igen: Slaget ved Trafalgar**
- 21/02: Katastrofen: Napoleons russiske felttog**
- 28/02: Den sidste chance: Slaget ved Waterloo**

”Napoleonskrigene fremprovokerede en intens forandringsproces, der både udbredte den franske revolutionsidealer, men samtidig fremtvang en modreaktion på dem. Det forandrede Europa for altid både politisk, socialt og økonomisk.”

Martin Ammitsbøll Husted

Lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Kierkegaard: liv og værker

Holdnummer: 1813-071

Dato: 3/2, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Tonny Aagaard Olesen, ph.d. i Kierkegaards skrifter, Københavns Universitet

Kierkegaards forfatterskab er verdenslitteratur. De mange klassiske hovedværker som 'Enten – Eller', 'Gjentagelsen', 'Frygt og Bæven', 'Begrebet Angest', 'Philosophiske Smuler', 'Stadier paa Livets Vej', 'Afsluttende uvidenskabelig Efterskrift', 'Kjærlighedens Gjerninger' og 'Sygdommen til Døden' bliver læst over hele verden med stadig stor og fornyet interesse. Det er værker, som alle elsker at citere, omend de nok forekommer uforståelige for de fleste. Hvad handler Kierkegaards værker om? Hvad var Kierkegaards egen opfattelse af forfatterskabet? Dagen giver en levende og kompetent indføring i Kierkegaards liv og værk.

Etiske teorier

Holdnummer: 1813-377

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.15-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Jørgen Husted, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad siger moralen, jeg skal gøre? Hvorfor skal jeg gøre, hvad moralen siger? Få præsenteret de fremtrædende etiske teorier: pligtetik, nytteetik, common sense-etik, dydsetik, omsorgsetik og eksistensetik. Der tages udgangspunkt i moral og etik samt de forskellige værdibegreber. Desuden præsenteres etisk relativisme og etisk subjektivism. Teoriene bliver løbende illustreret med cases, udvalgte etiske spørgsmål og aktuelle etiske debattemner. Anbefalet baggrundslæsning (forudsættes ikke) er Jørgen Husted's bog 'Etiske teorier' (Hans Reitzels Forlag). Jørgen Husted er lektor i filosofi ved Aarhus Universitet, tidl. medlem af Det Etiske Råd samt forfatter til bl.a. 'Etik og værdier i socialt arbejde' (Hans Reitzels Forlag) og 'Etik og værdier i sygeplejen' (Hans Reitzels Forlag).

Dansk-tysk i grænselandet før og nu

Holdnummer: 1813-322

Dato: 4/4, 1 onsdag

Tid: 17.00-21.15

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Undervisere: Simon Faber, projektleder Genforeningen 2020 og fhv. overborgmester i Flensborg, og Henrik Becker-Christensen, adjungeret professor i historie, dr.phil. og fhv. generalkonsul i Flensborg

Det er to kendere af grænselandet, som denne aften giver et indblik i det dansk-tyske forhold fra afslutningen af Første Verdenskrig til i dag. Forhenværende generalkonsul i Flensborg og historiker Henrik Becker-Christensen tager sig af den historiske del. Med udgangspunkt i genforeningsprocessen 1918-1920 skildres det indbyrdes forhold i mellemkrigstiden, under besættelsen og frem til København-Bonn erklæringerne i 1955 om det tyske og det danske mindretals rettigheder. De var med til at bane vejen for nutidens nære forhold mellem de to lande. Netop det vil blive belyst af Simon Faber med afsæt i hans virke som Christiansborg-konsulent og fhv. overborgmester i Flensborg. I denne anden del af forelæsningen bliver der således gjort rede for de overordnede linjer i aktuel dansk, tysk og europæisk politik, der knyttes sammen med iagttagelser fra den grænseoverskridende hverdag. Få indblik i det dansk-tyske forhold før og nu og en udvikling fra konfrontation til partnerskab.

Den tidlige danmarkshistorie

Holdnummer: 1813-486

Dato: 2/5, 6 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Tag med på en rejse gennem Danmarks historie fra stenalderen over bronzealder, jernalder, vikingetid og middelalder. Hvem var de mennesker, som bosatte sig på det land, vi i dag kalder Danmark? Hvordan udviklede vores samfund sig fra jægerstenalder til bondestenalalder med bosættelser? Hvilke store begivenheder og opfindelser var med til at skabe det Danmark, vi kender? Seks forskere opruller Danmarks historie fra år 13000 f.v.t. til år 1536 og giver deres bud på, hvilke begivenheder og udviklinger, der er afgørende at kende til for at forstå, hvorfor Danmark ser ud, som det gør i dag. Hør om rensdyrjægere, de første bønder, moselig, hærgende vikinger, store kirkebygninger, blodige borgerkrige og blomstrende hofkultur igennem kultur- og socialhistoriske forandringer, og kom et spadestik dybere ned i første del af den lange historie om vores lille land.

02/05: Jægerstenalderen. Søren H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum

09/05: Bondestenalderen. Niels Nørkjær Johansen, lektor i arkæologi, Aarhus Universitet

16/05: Bronzealderen. Se forelæseren på hjemmesiden

23/05: Jernalderen. Xenia Pauli Jensen, seniorforsker på Moesgaard Museum

30/05: Vikingetiden. Lasse Christian Arboe Sonne, lektor i historie, Københavns Universitet

06/06: Middelalderen. Torben Kjersgaard Nielsen, lektor i historie, Aalborg Universitet

Gå dig klog – filosofisk vandretur

Holdnummer: 1813-438

Dato: 13/5, 1 søndag

Tid: 15.00-17.30

Pris: 210 kr. inkl. en kop kaffe samt en bolle

Sted: Silkeborg Bad, Gjessøvej 40. Vi mødes i caféen

Maks. 25 deltagere

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosof-fer som Kant, Kierkegaard, Nietzsche og Rousseau har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tanker og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med når, vi i selskab med Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser ved Ørnsø. Få en kop kaffe med en bolle på caféen ved Silkeborg Bad og et indblik i filosofiens historie på en vandring i godt selskab. Lær, hvordan man tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over sprogets forunderlighed; over hvor naturen slutter og kulturen begynder; og over vores ansvar for at passe på naturen. Lær om samspillet mellem filosofi, natur, kultur, etik, sprog, krop og bevægelse på en eftermiddag med tænksom filosofisk vandring. Husk gode sko til gåturen.

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

Holdnummer: 1823-067

Dato: 26/9, 3 onsdage

Tid: 18.00-19.45

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Vidste du, at religionerne jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? Der er én gud og en række hellige personer, hvor af nogle fremtræder i alle religionerne. De har alle ét grundlæggende helligskrift, der hedder henholdsvis Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. Fællestrækkene er til at få øje på. I denne forelæsningsrække kommer du nærmere på de tre helligskrifter og på deres forskelle og ligheder. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for religionen, og hvilken rolle spiller de i dag? De tre store religioner har alle deres udspring i Mellemøsten. Den jødiske bog Toraen er oprindeligt skrevet på hebraisk og indeholder de fem Mosebøger og 613 bud. Den kristne hovedtekst Det Nye Testamente består af fem historiske tekster om Jesu liv og kristendommens udbredelse samt et stort antal breve. Den muslimske primærtekst Koranen er den seneste af de tre og indeholder ærkeenglen Gabriels åbenbaring til Muhammed. Bliv klogere på de helligtekster, som gennem historien har været definerende for milliarder af menneskers liv.

26/09: Toraen. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

03/10: Det nye testamente. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

10/10: Koranen. John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Store tanker om hverdagslivet

Holdnummer: 1823-066

Dato: 24/10, 5 onsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på seks temaer, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet af ethvert menneske. Alle har følt længsel, skam og vrede, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag? Dét og meget mere vil blive belyst i denne spændende og vedkommende forelæsningsrække, hvor hver enkelt forsker forholder sig til sit emne ud fra en filosofisk, teologisk, sociologisk eller idéhistorisk vinkel.

24/10: Længsel. Mogens Pahuus, professor i filosofi, Aalborg Universitet

31/10: Kærlighed. Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

07/11: Tilgivelse. Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

14/11: Vrede. Lars-Henrik Schmidt, professor i filosofi og pædagogik, Aarhus Universitet

21/11: Angst. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

”Skal vi forstå konflikter i den aktuelle verden, forudsætter det også et grundlæggende historisk kendskab til jødedom, kristendom og islam.”

Anders Klostergaard Petersen

Professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Første verdenskrig 1914-1918

Holdnummer: 1823-052

Dato: 31/10, 6 onsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

'Den europæiske katastrofe' eller 'Den Store Krig' skabte utvivlsomt store dele af den moderne verden. Det var en konflikt mellem industrialiserede stormagter, som i fire ødelæggende år fra 1914-1918 formåede at rydde kommende generationer med sin skyttegravskrig, massive dødstal og stædige vedholdenhed. Krigen fremprovokede nytænkning, mobiliserede samfundøkonomierne og åbnede for nye, radikale ideologiers ankomst. Forelæsningerne belyser først centrale årsager til Første Verdenskrigs udbrud, analyserer derefter nogle af de mest blodige og afhørende slag sammen med de bagvedliggende politisk-økonomiske beslutninger for hvert af krigsårene og kobler konsekvenser til Europas senere historie.

31/10: 1880-1914: Krigens årsager

07/11: 1914

14/11: 1915

21/11: 1916

28/11: 1917

05/12: 1918

Hansestæderne

Holdnummer: 1823-031

Dato: 10/11, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Denne lørdag vender vi blikket mod en helt særlig økonomisk og kulturel opblomstringstid i en række tyske byer. Bl.a. Hamburg, Lübeck, Bremen, Wismar og Rostock var medlem af 'Die Hanse', der opstod i midten af 1100-tallet, og hvor tyske købmænd med udgangspunkt i Visby på Gotland udbyggede handlen med Nowgorod. Købmandssammenslutningerne blev en betydelig økonomisk autoritet i Østersøen og eksisterede i omkring 500 år. I løbet af 1200- og 1300-tallet udviklede dette sig til at blive byer eller byråd, hvor handlen udgik fra. 'Die Hanse' havde kontorer eller nærmere småbyer i Brügge, Nowgorod, London og Bergen. Også det årlige sildeeventyr i Skåne var næsten monopoliseret af 'Hansen'. I løbet af 1500-tallet svandt indflydelsen, da handlen trak over Atlanten. Men i dag ses de imponerende spor af 'die Hanse': kirker, palæer og torve rejst af selvbevidste købmandsslægter.

Vores historie – Danmark i det 20. århundrede

Holdnummer: 1811-001

Dato: 27-28/1, 1 weekend

Pris: 4200 kr. (for et dobbeltværelse) inkl. foredrag, overnatning og måltider

Sted: Sandbjerg Gods, Sønderborg

Forelæsere: Rasmus Rosenørn, museumsinspektør, RAGNAROCK – Museet for pop, rock & ungdomskultur, Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet og Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

27-28/1 rykker vi ind på Sandbjerg Gods i Sønderjylland, hvorfra vi skuer ud over Danmark i det 20. århundrede i selskab med tre veloplagte historikere. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på foredrag, fællesspisning, sang og kaffebord.

Se hele programmet på www.fuau.dk

Weekendtur til Københavns oversete museer

Holdnummer: 1812-261

Dato: 19-20/5, 1 weekend

Pris: 1680 kr. inkl. entréer, omvisninger og frokoster

Underviser: Hanne Teglhus, mag.art. og tidl. museumsinspektør, Steno Museet

I weekenden 19-20/5 tager vi på rundtur til otte af Københavns oversete museumsperler. Lørdag træder vi bl.a. inden for i fascinerende universer på Medicinsk Museion, på Dansk Jødisk Museum i arkitekten Daniel Liebeskinds iscenesættelse og på Thorvaldsens Museum. Søndag går turen forbi Christian IV's Rosenborg Slot og kronregalierne, det fine lille kunstmuseum Den Hirschsprungske Samling og Geologisk Museum. Undervejs spiser vi frokost på Den Sorte Diamant og Statens Museum for Kunst. Hanne Teglhus introducerer til museerne og de mange unikke seværdigheder, som man let kan overse.

Se hele programmet på www.fuau.dk

Eksklusiv kunsttur til Skagen og frokost på Brøndums Hotel

Holdnummer: 1811-484

Dato: 16/3, 1 fredag

Tid: 10.00-15.30

Pris: 800 kr.

Maks. 20 deltagere

Sted: Skagens Museum, Brøndumsvej 4

Tag med på kunsttur til Skagen, hvor vi en hel fredag lader os opsluge af Krøyer, Anchers, Tuxen, Krohg og de andre skagensmalere og deres værker og liv i kunstnerkolonien. Vi bliver vist rundt på Skagens Museum og i Anchers Hus, og som noget helt særligt kommer vi med ind i kunstkonservatorens værksted. Ingen tur til Skagen uden et besøg på Brøndums Hotel, hvis historie hænger uløseligt sammen med skagensmalernes. Så her slapper vi af med lækker frokost. Kørsel i egen bil.

Se hele programmet på www.fuau.dk

Få overblik over kunst- og arkitekturhistoriens
stilretninger eller zoom ind på de kreative hjerner bag.
Oplev mesterværker, som indeholder universelle
budskaber, der berører beskuere på tværs af tid og sted.

Verdenslitteraturen uden for Europa

Holdnummer: 1813-092

Dato: 25/1, 6 torsdage

Tid: 17.15-19.00

Pris: 660 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Mange danskere har et godt kendskab til både den danske og europæiske litteraturhistorie. Men hvor meget ved vi egentlig om litteraturen uden for Europas grænser? I denne forelæsningsrække tager seks forskere dig med på en jordomrejse i litteraturens historie. Vi dykker ned i nogle af verdens lande og kontinenters litterære traditioner og undersøger, hvorfor litteraturen i dag ser ud, som den gør, på disse kanter. Vi skal se nærmere på områdernes betingelser for litterært liv, samt hvilke genrer og hovedværker der læses uden for de europæiske grænser. Desuden kaster vi et blik på de tendenser, som har præget områderne de seneste 10-20 år. Kort sagt: Denne forelæsningsrække klæder dig på til en rejse i verdens mest interessante litteratur.

25/01: Sydamerika. Karen-Margrethe Lindskov Simonsen, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

01/02: Mellemøsten. Claus Valling Pedersen, lektor i iransk, Københavns Universitet

08/02: Mellemamerika. Rigmor Kappel Schmidt, forfatter, oversætter og cand.mag. i spansk

15/02: Rusland. Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet

22/02: Afrika. Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

01/03: Kina. Anne Wedell-Wedellsborg, professor emeritus i Kinastudier, Aarhus Universitet

Knæk kunstens kode

Holdnummer: 1813-069

Dato: 3/2, 1 lørdag

Tid: 11.00-15.00

Pris: 260 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Kunst kan opleves, men hvordan? Hvordan sætter vi ord på vores indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning? Eller har kunsten en morale, funktion eller et budskab? Vi undersøger, hvad kunsten vil. Omdrejningspunktet er de forskellige kunsthistoriske perioder og kunstneres udtryksformer og stilarter. Vi blander gamle værker med nye og undersøger farve, former, materialer og ser nærmere på de tankestrømninger, der har været med til at skabe hver periodes opfattelse af egen samtid og verden i øvrigt. Vi kommer bl.a. forbi værker af Hieronymus Bosch, Pieter Bruegel den ældre, Kandinsky, Dali, Louise Bourgeois, Gerhard Richter, Richard Mortensen og Katrine Ærtebjerg. Kom og få værktøjer til at åbne kunstens fantastiske univers.

Det kunsthistoriske overblik – på ét semester

Holdnummer: 1813-024

Dato: 28/2, 7 onsdage

OBS: Ingen undervisning 28/3 og 4/4

Tid: 17.15-19.00

Pris: 760 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Få overblik over vestlig kunsthistorie fra den romanske kirkekunst i 1200-tallet til samtidskunsten. Fokus lægges på de store, internationale linjer, men der bliver også nedslag i dansk kunsthistorie. Det bliver en hæsblæsende og spændende rejse gennem de forskellige stilperioder, hvor vi bl.a. møder 1500-tallets italienske renæssancekunstnere Michelangelo og da Vinci, og vi skal opleve barokkens storslåede fyrsteportrætter. Senere gør vi stop ved det sene 1800-tals realister, naturalister og impressionister, der kredser om naturen og menneskets tilværelse i deres værker. Med kunstnere som Courbet, Manet, Monet og herhjemme Krøyer, Ancher og Ring får vi et indblik i verden, som den tog sig ud, da den begyndte at blive moderne. Det sjælelige gennembrud vendte fra 1880'erne fokus indad, og symbolister og ekspressionister som Gauguin, van Gogh og Munch søgte at sætte form på de indre rørelser. Abstraktionen og udviklingen af den nonfigurative kunst tager fart med Picassos kubisme, Matisse's fauvisme, Kandinskys ekspressionisme, Duchamps dadaisme og Dalis surrealisme. Tiden efter Anden Verdenskrig giver nye bud på fortolkningen af både ydre og indre verdener og med retninger som abstrakt ekspressionisme, konkretisme, popkunst, minimalisme og konceptkunst. Undervejs møder vi kunstnere som Pollock og Warhol og herhjemme bl.a. Asger Jorn og Per Kirkeby. Samtidskunsten er bl.a. Eliasson, Hirst og Ai Weiwei og en række andre superstjerner.

28/02: Romansk og gotisk kunst, renæssance og barok ca. 1200-1700. Gitte Tandrup, mag. art. i kunsthistorie

07/03: Rokoko, klassicisme, romantik ca. 1700-1820. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

14/03: Realisme, naturalisme, impressionisme ca. 1820-1890. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

21/03: Symbolisme, ekspressionisme, Jugend og art nouveau. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

11/04: Modernisme til 1945. Tilde Mønsted, cand. mag. i kunsthistorie

18/04: Modernisme efter 1945. Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie

25/04: Samtidskunst. Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie

”Russisk litteratur har en helt speciel historie. Jeg tror aldrig, vi bliver helt færdige med at prøve at forstå de udfordrende hovedværker og deres samspil med en ofte dramatisk samfundsmæssig udvikling.”

Tine Roesen

Lektor i russisk, Københavns Universitet

Skagensmalerne – kunst, konservering og kærlighed

Holdnummer: 1813-023

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Undervisere: Dorthe Aggerholm, kunstkonservator, Skagens Kunstmuseers Konserveringsværksted og Tine Schmidt Haislund, museumsinspektør, Skagens Kunstmuseer

Man kan se dem for sit indre øje: Anchers maleri 'Den druknede' med den døde fisker liggende på bordet med kone, børn og fiskere stående omkring sig. Krøyers 'Sommeraften på Skagen Sønderstrand', hvor Anna Ancher og Marie Krøyer går tur sammen langs stranden. Men hvad er det særlige ved skagensmalernes kunst, der har gjort den så kendte og elsket? Fælles for skagensmalerne var, at de inspireret af naturalismen og friluftsmaleriet søgte nye steder og motiver, og i løbet af 1870'erne blev Skagen forvandlet til en kunstnerkoloni, hvor der var plads til både arbejde og fest. Kunstnernes foretrukne motiver var fiskernes arbejde på stranden, de små fiskerhjem, naturen og det sociale liv blandt kunstnerne, og skagensmalerne opnåede allerede i deres samtid verdensberømmelse på store udstillinger i udlandet. Hør om skagensmalernes liv og værker samt bevaringen af den kunst, som vi i dag opfatter som en helt central del af den danske kulturarv. Skulle din vej gå forbi Skagen, kan du i 2018 se udstillingerne 'FOKUS – Fikspunkter fra samlingen', hvor der stilles skarpt på et udvalg af museets hovedværker. Derudover er det som besøgende nu muligt at få indblik i konservatorens daglige arbejde i museets eget konserveringsværksted.

Kunsten at købe kunst

Holdnummer: 1813-342

Dato: 17/3, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Peter S. Meyer, mag.art., ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet og tidligere museumsdirektør

Hvordan kan et værk af en kunstner koste 3 millioner kroner og et andet 30.000? Hvorfor er én kunstner dyrere end en anden? Kan et kunstværk koste 1 milliard? Hvordan fungerer kunstmarkedet, herunder auktioner, gallerier og kunsthandlere? Hvordan skaffer man sig information? Hvad er prissøgemaskiner? Og hvordan fungerer ratinglister? Vi zoomer ind på kunstmarkedet ud fra en både teoretisk og praktisk orienteret vinkel, hvor vi gennemgår teorier om prisdannelse og prisudviklinger på kunst, faldgruberne i kunstmarkedet, og hvordan man søger viden. Og så kaster vi også et kritisk blik på myterne i kunstverdenen. Undervejs kommer vi forbi værker af bl.a. Picasso, Warhol og Peter Doig og af danske kunstnere Asger Jorn, Per Kirkeby, Kathrine Ærteberg og Michael Kvium.

Lær at se på kunst

Holdnummer: 1823-041

Dato: 10/11, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 360 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan kan forskellige former for billedkunst opleves? Hvordan sætter man ord på sine indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning? Eller har kunsten en morale, funktion eller et budskab? Weekendens undersøger, hvad kunsten vil. Omdrejningspunktet er de forskellige kunsthistoriske perioder og kunstneres udtryksformer og stilarter. Forelæsningerne stiller skarpt på farver, former, motiver og materialer og gennemgår nogle af de forskellige idealer og holdninger, der har været med til at forme kunstens udtryksformer, motiver og fortællinger. Desuden præsenteres nogle af de symboler og referencer, der ligger i kunsten. Få værktøj til at kunne knække kunstens kode.

Tag med på kulturtur
Se side 24-25 med bl.a.
kunsttur til Skagen

Se samtidskunst med Pippi Langstrømpe-metoden

Lotte Philipsen

Lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Bliv forundret, forstyrret og forandret af samtidskunst. Men lad dig ikke slå ud, hvis du ikke forstår den. Det er nemlig hele pointen, siger kunsthistoriker Lotte Philipsen.

Når Lotte Philipsen taler om definitioner af samtidskunst, taler hun søgende, eftertænksomt, og leder efter de helt rigtige ord og formuleringer. Når hun argumenterer for, hvordan kunsten skal opleves, kommer svarene hurtigt og uden tøven: Det kræver hverken årskort til byens kunstmuseer eller en kandidatgrad i kunsthistorie for at få noget ud af at se samtidskunst: "Absolut ikke!" udbryder kunsthistorikeren. Man skal derimod helst tage læsebrillerne af og stille de tykke bøger om kunst tilbage på hylden.

Man skal give sig god tid til at udforske de konkrete kunstværker, men det betyder ikke, at man har læselektier for før sit museumsbesøg. Det vigtigste er at være åben, understreger Lotte Philipsen. "Det er ok, hvis du ikke forstår det. Prøv at gå ind i det og dyrk den der ikke-forståelse. Hvad er det, jeg ikke forstår? Hvad er det, jeg gerne vil forstå? Må man gerne være meget konkret og sige 'jeg forstår ikke, hvorfor der er en træpind dér'? Eller 'hvad er potentialet med det enormt forstyrrende hul her, som nogen har gravet?'" Denne 'metode' kan opsummeres som Pippi Langstrømpes tilgang til verden. Ifølge Lotte Philipsen kan man lade inspirere af Pippi og sige: "Det her har jeg aldrig mødt før. Det er sikkert dødspændende. Og det er jeg sikkert rigtig god til at få noget ud af."

Lotte Phillipsen forelæser på Folkeuniversitetet, og det samme gør rigtig mange andre kunsthistorikere. Hvis du vil opleve kunsten guidet af en kunsthistoriker, så gå på opdagelse i kategorien 'Kunst, litteratur og musik'.

Artiklen er skrevet af
Henriette Pagh Mathiasen.
Læs hele artiklen på www.fuau.dk

La Belle Époque

1871 – 1914

Søren Fauth, lektor i tysk ved
Aarhus Universitet

Århundredets Festival

2. – 11. MARTS, AARHUS

Århundredets Festival sætter for syvende gang en historisk periode under lup! Fra den 2. til den 11. marts dykker vi ned i La Belle Époque, også kaldet DEN SKØNNE TID. Herunder udvalgte arrangementer i Århus, som du allerede nu kan tilmelde dig. Se flere på aarhundredetsfestival.dk

DEN GRUSOMME MEDICIN

Holdnummer: 1811-452

Tid: Onsdag 7/3, kl. 19.00-21.00

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Aarhus Universitetshospital Skejby, Auditorium A, (indgang G, stuen),
Palle Juul-Jensens Blvd. 99

Dyk ned i den dystre side af lægevidenskabens og psykiatriens udvikling. Følg de gruopvækkende og mirakuløse opdagelser gennem iglekrukker, amputationsknive og brækmidler på vejen mod den moderne lægevidenskab. Hør også om psykiatriens udvikling, hvor brugen af risikable metoder som elektrochok, insulin-koma og det hvide snit spiller en vigtig rolle. Lektor i medicinhistorie **Jesper Vaczy Kragh** og lektor **Adam Bencard** fra Medicinsk Museion tager os med på en grusom rejse tilbage til en tid, hvor lægevidenskabens nysgerrighed stort set ingen grænser kendte.

VIDENSBIF – MOULIN ROUGE

Holdnummer: 1811-465

Tid: Torsdag 8/3, kl. 20.30-23.30

Pris: 150 kr. inkl. cocktail, foredrag og film

Sted: Øst for Paradis, Paradisgade 7-9

Fik du ikke set Moulin Rouge i 2001, da den tog publikum med storm verden rundt? Eller har du lyst til at gense klassikeren på det store lærred? Denne aften får du muligheden for at nyde en cocktail, mens vi introduceres til filmen, perioden, den skildrer, og instruktøren Baz Luhrmanns festlige univers. Kom med ind i en verden af fest, farver, store følelser og absinth, når vi skal se Moulin Rouge i Øst for Paradis.

KROPPEN – DEN NY TIDS KATEDRAL

Holdnummer: 1811-407

Tid: Lørdag 10/3, kl. 13.00-14.35

Pris: 120 kr., studerende 60 kr.

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Den stærke krop, naturen og nydelsen – vitalismen vil det hele. Strømningen vinder frem i slutningen af 1800-tallet. Perioden præges af enorme materielle forandringer, og folk stuver sig sammen i byerne. Naturen og individet bliver modpolen til industrien og storbyen. Meningen findes i nuet ved dyrkelsen af kroppen og naturen. Vitalismens stærkeste udtryk er gymnastikken. I Danmark er J.P. Müller og Niels Bukh eksponenter for den nye kropsdyrkelse. I sidste ende dør vitalismen, da nazisterne tager den til sig. Professor **Hans Bonde** og ph.d. og radiovært **Adam Holm** kender hinanden – fra fodboldbanen og fra 'Jeg er nøgen' på P1. Oplev dem samtale om vitalismens historie og arv. Kl. 14.15 er der opvisning på Udsigten ved **Gymnastikhøjskolen i Ollerups Dansekompagni**.

SALON MED ANE CORTZEN – LA BELLE ÉPOQUE OG AARHUS' ARKITEKTUR

Holdnummer: 1811-464

Tid: Søndag 11/3, kl. 15.30-17.30

Pris: 150 kr., studerende 80 kr. inkl. et glas vin

Sted: Paustian, Skovvejen 2

Er Aarhus blevet smukkere siden La Belle Époque – med havneudvidelser og højhuse? Hvad kommer først i byens arkitektur – skønhed eller funktion, og hvornår skal gammelt lade livet for nyt? Hvad er skønt, og hvad er stygt? Hvordan kan arkitekturen skabe en god by for dem, der bor der? Spørgsmålene står i kø, når inviterer til salon om Aarhus' arkitektur og bykultur. **Ane Cortzen** har indbudt to til samtale i sin salon: byudvikler **Rune Kilden** og stadsarkivar **Søren Bitsch Christensen**. Aarhus' gamle østbanegård fra 1877, der nu huser møbelhuset Paustian, danner den perfekte ramme.

Praktiske *oplysninger*

Komitéeer i Region Midtjylland

I flere byer i Midtjylland er der mindre Folkeuniversitets-komitéeer, der hver især arrangerer forelæsninger i Folkeuniversitets-regi i deres lokalområde. Du er altid velkommen til at kontakte dem.

Syddjurs: Kontakt Birthe Damgård Nielsen / 2947 6833 / info@syddjurs-folkeuniversitet.dk / www.syddjurs-folkeuniversitet.dk

Favrskov: Kontakt Thomas Damm / 8964 1584 / thda@favrskov.dk

Herning: Kontakt Iben Østerbye / 2134 1742 / www.fuau.dk/herning

Horsens-Hedensted: Kontakt Hans Hansen / 8755 4330 / haha@viauc.dk / www.fuhh.dk

Morsø: Kontakt Joan Bak / joan.bak@morsoe.dk

Norrdjurs: Kontakt Birgit Årsnæs / 2344 8014 / info@norrdjurs-folkeuni.dk / www.norrdjurs-folkeuni.dk

Randers: Kontakt Peter Staugaard / 3035 1392 / info@randersfolkeuni.dk

Ringkøbing-Skjern: Kontakt Ritta Olesen / 9974 2621 / ritta.olesen@rksk.dk / www.riskbib.dk/folkeuniversitetet

Rougsø: Kontakt Yvonne Holm Karnøe / 2212 3907 / info@folkeuniversitetet-rougso.dk / www.folkeuniversitetet-rougso.dk

Ry: Kontakt Flemming Simonsen / 8689 1402 / flemming@javngyde.dk / www.folkeuniversitetet-ry.dk

Programrådet

Programrådet består af styrelsens medlemmer, forskere og fagpersoner primært fra Aarhus Universitet og fra Aarhus' kulturinstitutioner.

Styrelsen

Pressechef Anders Correll / prodekan Anne Marie Pahuus / lektor Bertel Nygaard / institutleder Claus Holm / chefkonsulent Jens Holbech / lektor Kirstine Helboe Johansen / institutleder Kristjar Skajaa / professor Lars Østergaard / lektor Mette Skak / lektor Noe Munck (formand) / professor Ole Bækgaard Nielsen / lektor Rikke Louise Meyer / head of national conservation WWF Susanne Amsinck / chef for DR nyheder Ulrik Haagerup.

Forskere og fagpersoner fra Aarhus Universitet

Professor Andreas Roepstorff / lektor Ane Hejlskov Larsen / projektleder Anne Sørensen / lektor Birte Poulsen / professor Bjarne Møller-Madsen / professor Bo Christensen / lektor Carsten Bagge Laustsen / professor Carsten Obel / professor Christian Bjørnskov / lektor Christian Waldstrøm / informationsleder Claus Bo Andreassen / professor Derek Beach / professor Finn Frandsen / lektor Hans Jørgen Frederiksen / lektor Hans Kjeldsen / lektor Henrik Birkedal / lektor Jakob Isak Nielsen / forskningsleder Jens Bennedsen / adjunkt Karina Lykke Grand / professor Kim Halskov / lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen / adjungeret professor Lene Vase / lektor Mads Krogh / professor MSO Mads Rosendahl Thomsen / lektor Marie Vejrup Nielsen / lektor Martijn van Beek / lektor Michael Böss / adjunkt Mikkel Thelle / lektor Mikkel Thorup / docent Ole Høiris / lektor Ole Lauridsen / lektor Ole Sonne / institutleder Per Stounbjerg / udviklingschef Pernille Kallehave / seniorforsker Peter Bondo Christensen / professor Peter Krøjgaard / professor Philipp Schröder / professor Søren Fauth / institutleder Thomas G. Jensen / institutleder Thomas Toftegaard / lektor Tinna Stevnsner / professor Tobias Wang / professor Uffe Juul Jensen / professor Verner Møller.

Fagpersoner fra andre uddannelses- og kulturinstitutioner

Museumsinspektør Annette Damm, Moesgård Museum / museumsdirektør Bo Skaarup, Naturhistorisk Museum i Aarhus / forlagsdirektør Carsten Fenger-Grøndahl, Aarhus Universitetsforlag / presseansvarlig Dan Hansen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole / museumsinspektør Hanne Teglhus, Steno Museet / sognepræst Henrik Grøndahl Lund, Aarhus Domkirke / formand Folkeuniversitetet i Herning Iben Østerbye / museumsinspektør Jeanette Varberg, Moesgaard Museum / arkitekt Jørgen Rasmussen / museumsleder Merete Ipsen, Kvindemuseet / kulturetredaktør Michael Bach Henriksen, Kristeligt Dagblad / videncenterchef Peter Yding Brunbech, Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling / kommunikationschef AUH Svend Aage Mogensen / stadsarkivar Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv / museumsdirektør Thomas Bloch Ravn, Den Gamle By / seniorforsker Thomas Secher Jensen, Naturhistorisk Museum i Aarhus.

Folkeuniversitetets sekretariat

Rektor Sten Tiedemann / program- og kommunikationschef Marie Kruse Larsen / redaktør Louise Højbjerg Jacobsen / redaktør Anne Marie Støvring Sørensen / redaktør Mette Grønberg Poulsen / redaktør Joakim Quorp Matthiesen / redaktør Lærke Sofie Glerup Hansen / redaktør Anne Engedal / redaktør Lotte Vestergård Melsen (barsel) / programmedarbejdere: Jonas Sloth / Kasper Dam Nielsen / Julie Harboe / Kathrine Frich Lindstrøm Schultz / Karen Baj Engedal / festivalchef Hanne Lundgren Nielsen / programansvarlig for festival Noa Kjærsgaard Hansen / festivalmedarbejder Johanne Greibe Andersen / økonomi- og administrationschef Randi Dahlin / assistent Martin Kristiansen / receptionist Tinna Louise Hansen.

Studierabat

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer / CPR-nr. på hjemmesiden. Husk studiekort første undervisningsgang.

Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato og tidspunkt. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen.

Afmelding

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. Afmelding skal ske senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser og ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

Fotos og illustrationer

Med mindre andet er angivet, stammer billedmateriale fra billeddata-baserne Stock.xchng, iStockphoto.com, Shutterstock og WikiMedia. Fotos af forskere: montgomery.dk. Layout og grafik: Oddfischlein.

Bøger, noter og slides

Til forløb, hvor bøger er inkluderet, udleveres bogen første undervisningsgang. Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

Sekretariatet

Folkeuniversitetet, lok. 05.182
Inge Lehmanns Gade 10, 5. sal
8000 Aarhus C
www.fuau.dk
8843 8000

Åbningstider

Mandag-fredag kl. 10.00-15.00

Undervisningssteder

Folkeuniversitetet i Herning
Birk Centerpark 15
7400 Herning

Tilmelding

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, Visa-Dankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

Kalender

Januar

DATO	TITEL	SIDE
24/01	Indblik i Mellemøsten	05
24/01	Hvad enhver dansker bør vide	21
24/01	Napoleonskrigene	21
25/01	Christiansborg bag facaden	05
25/01	Verdenslitteraturen uden for Europa	27
25/01	Kort og godt om gigot, Slid- og leddegigt	13
27/01	Weekend på Sandbjerg Gods	24

April

DATO	TITEL	SIDE
04/04	Dansk-tysk i grænselandet før og nu	22
04/04	Forhandling for vindere	09
11/04	Kroppens sprog i professionel praksis	09
11/04	Indblik i Europa	06
11/04	Neandertalernes historie	17

Februar

DATO	TITEL	SIDE
03/02	Fra arbejdsliv til en karriere i den tredje alder	09
03/02	Kierkegaard: liv og værker	21
03/02	Knæk kunstens kode	27
08/02	Mindfulness	13
14/02	Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevist	13
21/02	Børns udvikling	13
28/02	Det kunsthistoriske overblik – på ét semester	27

Maj

DATO	TITEL	SIDE
02/05	Den tidlige danmarkshistorie	22
02/05	Hvad enhver bør vide om universet	17
06/05	Filsø – en ny sø på Danmarkskortet	18
13/05	Gå dig klog – filosofisk vandretur	23
19/05	Tur til Københavns oversete museer	25
30/05	Ordet er dit!	10
30/05	Pårørende – den usynlige hær	14

Marts

DATO	TITEL	SIDE
01/03	Det andet USA	05
08/03	Ledelsesteamet gentænkt	09
16/03	Tur til Skagens Kunstmuseer og Brøndums Hotel	25
17/03	Hjernestarter – sådan træner du din hjerne	14
17/03	Skagensmalerne – kunst, konservering og kærlighed	28
17/03	Tredje generations coaching	09
17/03	Kort og godt om menneskets ernæring	14
17/03	Kunsten at købe kunst	28
17/03	Etiske teorier	22
21/03	Retsmedicinen og drabene	17

Efterår 2018

DATO	TITEL	SIDE
05/09	Kommunikationsmedarbejderens ABC	10
05/09	Konflikthåndtering og -forebyggelse i ledelsesmæssigt perspektiv	10
26/09	Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen	23
24/10	Store tanker om hverdagslivet	23
24/10	Forstå din verden	06
25/10	Livets største spørgsmål	18
25/10	Store samfundstænkere	06
31/10	Første Verdenskrig 1914-1918	24
10/11	Hansestæderne	24
10/11	Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring	06
10/11	Lær at se på kunst	28

Mørk energi gennemsyrrer universet

Ole Eggers Bjælde,
Astrofysiker og undervisningsudvikler,
Aarhus Universitet

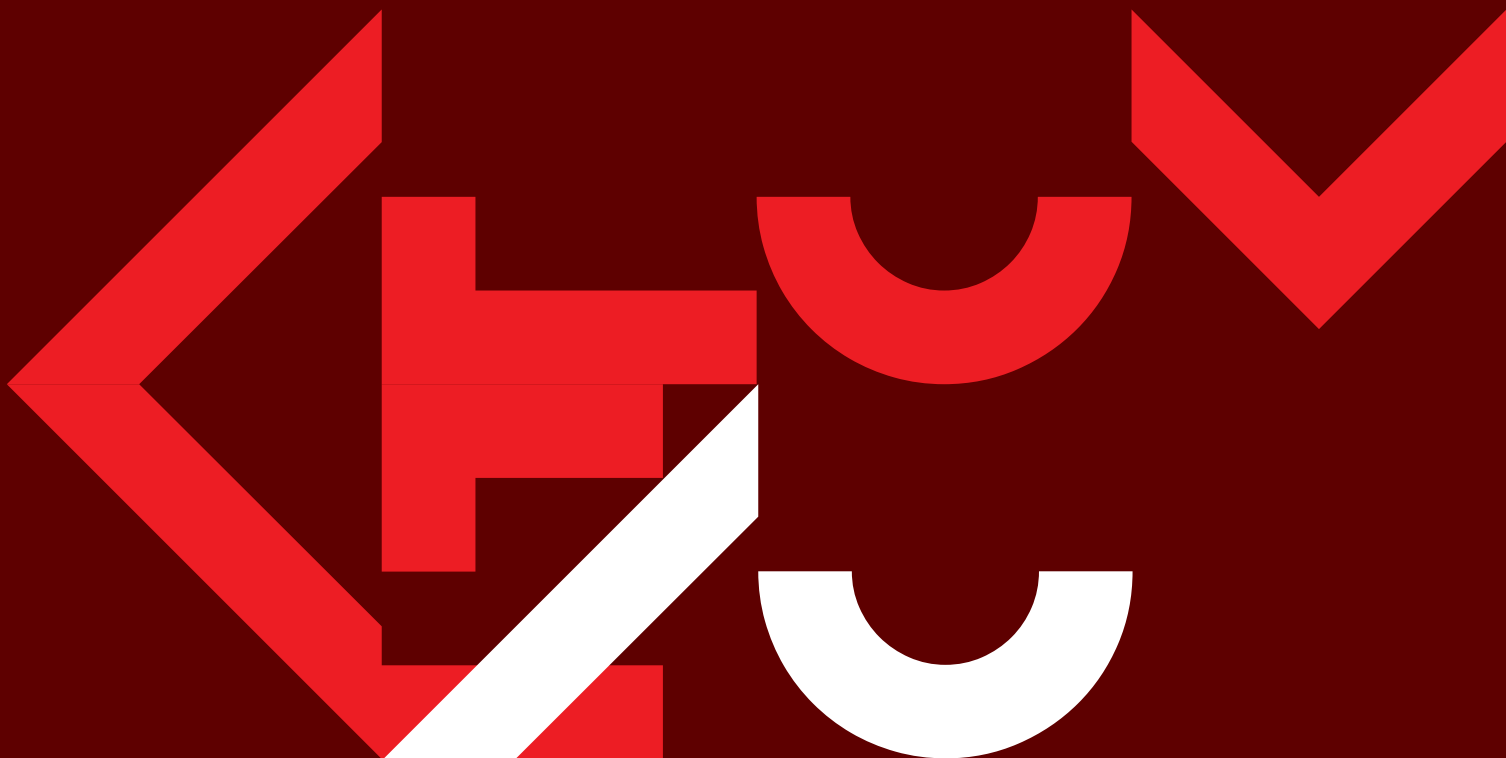
Glem alt om 'mørkt stof', som der blandt andet forskes i på CERN. Det er fundet om fem år, mener astrofysiker Ole Eggers Bjælde. Mørk energi er næste store, astrofysiske spørgsmål – og universets skæbne afhænger af det.

"Vi er verdensmestre i at forklare, hvad fem procent af universet er for noget. Resten er vi ikke så dygtige til," siger Ole Eggers Bjælde. De fem procent, som astrofysikeren fra Aarhus Universitet taler om, er allerede kendte objekter: planeter, stjerne-tåger, sole og andre himmellegemer. Men vi er tæt på at finde ud af, hvad de næste 25 procent af universet består af: mørkt stof. Det er blandt andet det, der forskes i på CERN i Schweiz. "Jeg tør næsten godt lægge hovedet på blokken og sige, at inden for de næste fem år, så finder vi ud af, hvad mørkt stof er," lyder det fra Ole Eggers Bjælde. Det er sandsynligvis nogle meget små partikler, der end ikke ville kunne observeres i selv det bedste mikroskop.

Snart kender vi altså 30 procent af universets bestanddele. Hvad med de sidste 70 procent? Han siger: "Nogen har valgt at give det et lidt tosset navn, nemlig mørk energi. Det siger i virkeligheden slet ikke noget om noget." Videnskaben har i dag ingen anelse om, hvad mørk energi egentlig er. Det ligner sandsynligvis ikke mørkt stof, selvom fænomenernes navne minder om hinanden. Men man er dog ret sikker på, at mørk energi er afgørende for universets mulige undergang.

Ole Eggers Bjælde forelæser i forelæsningsrækken 'Hvad enhver bør vide om universet', som du kan læse mere om på side 17.

Artiklen er skrevet af
Henriette Pagh Mathiasen.
Læs hele artiklen på www.fuau.dk

HAR DU GÅET PÅ AARHUS UNIVERSITET?

Så har vi en række tilbud til dig:

- ▶ Gratis kurser på Folkeuniversitetet
 - ▶ Spændende arrangementer for alumner
 - ▶ Job- og projektbank
 - ▶ Podcasts med forskere fra Aarhus Universitet
 - ▶ Mentorordninger
 - ▶ Månedens gratis e-bog fra Aarhus Universitetsforlag
- Og meget mere

Tilmeld dig nyhedsbrevet til alumner og læs mere her: alumner.au.dk

AARHUS UNIVERSITET

